

Obsah

ÚVOD	11
1 JEŽÍŠ, OBRAZ OTCE	15
Trinitární zdroje ikony	18
Ikona potvrzená Tradicí	22
2 IKONY KRISTA	25
Ošklivost, nebo krása?	27
Tvář Páně	28
Pantokratór	33
Deésis	39
Kristus ve slávě	40
Kristus Emanuel	42
Kristus Velekněz	44
Oko, které nespí	45
Spasitel „Blažené Ticho“	47
3 NAROZENÍ PÁNĚ	49
První zobrazení Narození Páně	54
Prameny kompozice	56
Sestupný pohyb	57
Jeskyně, Dítě a zvířata	58
Svědkové: andělé a pastýři	61
Katechetické scény	63
Vánoce, kosmická liturgie	64
4 OBŘEZÁNÍ	67
Křesťanská interpretace	70
5 UVEDENÍ PÁNĚ DO CHRÁMU	73
Text a jeho teologický význam	75
Dějiny svátku	76

Liturgie	77
Ikonografie	78
6 TEOFANIE (BOHOZJEVENÍ)	83
Prameny ikonografie Kristova křtu	86
Vývoj ikonografie	89
Ikona Kristova křtu	91
7 PROMĚNĚNÍ	97
Biblické vyprávění	100
Svátek Proměnění	101
Role Proměnění v hesychastickém hnutí	102
Ikonografie Proměnění	104
Analýza ikony Proměnění	104
8 VZKŘÍŠENÍ LAZARA	113
Prameny	115
Liturgie	117
Ikonografie	118
Hagiografie Lazara na Západě	119
Interpretace	120
9 VJEZD DO JERUZALÉMA	125
Prameny Písma	127
Slavení	128
Ikonografie Kristova vjezdu do Jeruzaléma	129
10 VELKÝ ČTVRTEK – TAJEMNÁ VEČEŘE	133
Ohlas vyprávění evangelistů	135
Slavení	136
Dějiny ikonografie	136
Tajemná večeře	137
Ikona Večeře Páně	138
Umývání nohou	141
Přijímání apoštolů	141
Závěr	143
11 UKŘÍŽOVÁNÍ	145
Trest smrti	147

Ukřižování	148
Liturgie Velkého pátku	149
Ikonografie Ukřižování	150
Byzantský středověk	152
Paradox „mrtvého Živého“	155
Západní umění	156
Ikona Ukřižování	157
12 SNÍMÁNÍ Z KŘÍŽE	165
Oplakávání	168
13 POCHOVÁNÍ	171
Uložení do hrobu	173
Ženich	175
14 ŽIVOTODÁRNÝ KŘÍŽ	179
Signum	182
Uctívání kříže	184
Oslavený kříž	184
Kristova tajemství	186
Kult kříže	188
Liturgie	188
Ikonografie uctívání kříže	189
15 ZMRTVÝCHVSTÁNÍ	193
Velikonoční svátky v prvotní církvi	195
Prameny ikonografie zmrtvýchvstání	196
Ikonografie Sestoupení do pekel	199
Sestoupení do pekel v Kariye-Camii	201
Ikona zmrtvýchvstání: teologické pojednání	203
16 STŘED PADESÁTNICE	207
Ježiš při Svátku stánků	209
Ikona	210
17 MOUDROST	213
Ikonografie	216

18 NANEBEVSTOUPENÍ	219
Svědectví Písma	221
Slavení svátku	223
Ikonografie Nanebevstoupení	225
Ruské ikony Moskevské školy	229
Svědci Nanebevstoupení	229
Král slávy	232
19 PADESÁTNICE (PENTEKOSTÉ, LETNICE)	235
Slavení Padesátnice	238
Zobrazení Padesátnice	240
Přítomnost Matky Boží	240
Ikona Padesátnice	242
20 SVATÁ TROJICE	245
Biblické vyprávění: Genesis 18,1–15	247
Liturgie	249
Počátky ikonografie	251
Trojice Andreje Rubleva	256
Novozákonní Trojice	266
Trůn milosti	267
21 IKONA OTCOVSTVÍ	269
22 POSLEDNÍ SOUD	275
Vyjádření křesťanské víry	277
Freska kláštera ve Voroněži	284
Ikona Posledního soudu podle Novgorodské školy (15. století) ..	294
ZÁVĚR	299
A. Ikona a společenství	301
Reflexe víry	301
Boží velikost	302
Zpochybňovaný obraz	302
Místo přítomnosti	303
Uctívání ikony	304
Interakce „obraz – společenství“	305

Ikona v církvi	305
Různost v jednotě	306
B. Malování ikon a dogma o vtělení	308
Symbolika barev	308
Symbolika techniky	309
„Historická“ symbolika	310
Ikonopisec	312
Dodatek	313
Poznámky	317
Rejstřík osobních a místních jmen	327
Rejstřík řeckých a latinských termínů	333
Rejstřík biblických odkazů	335
Poznámka k českému vydání	339